

CAF-ACCIÓ: SUPORT MUTU PER FER FRONT A LA POBRESA ENERGÈTICA

Les associacions ACAF i Ecoserveis lideren un projecte per a combatre les situacions de precarietat energètica a través dels propis afectats, sense dependre d'ajuts públics ni socials.

- S'han creat xarxes de persones novingudes de països empobrits per a fer front a situacions d'urgència en 6 municipis catalans.
- Les persones participants han reduït fins a un 50% les factures de subministrament bàsics i han millorat el confort a través de mesures de baix cost (pressupost inferior a 75 €/llar).
- 148 persones s'han beneficiat d'intervencions d'aprenentatge-servei a les seves llars i 570 han estat beneficiaris directes del projecte.
- El projecte va ser escollit com un dels 50 finalistes dels més de dos mil projectes presentats als Premis "la Caixa" d'Innovació i Transformació social 2016.

Un 74% de les persones creuen que paguen unes factures altes d'electricitat, un 81% dels participants en el projecte poden beneficiar-se del bo social però no saben com tramitar-lo, un 63% dels usuaris haurien de reduir la seva potència contractada, un 23% de les persones asseguren no viure en condicions de

confort, un 37% assegura passar fred a l'hivern i un 22% presenta problemes notables d'humitat a la llar.

Aquestes són algunes de les conclusions del projecte "[CAF-acció: ajuda mútua contra la pobresa energètica](#)" un dels projectes finançats per a la convocatòria "Lluita contra la pobresa infantil i l'exclusió social 2016" del [Programa d'Ajudes a Iniciatives Socials de l'Obra Social "la Caixa"](#). Els resultats del projecte però van més enllà dels números, palesant-se especialment en la millora en les condicions d'habitabilitat de llars, en la creació i l'enfortiment de les xarxes d'ajuda mútua, en l'estímul de l'estalvi i en la instauració de

FOTO: intervenció a CAF Teranga de Molins de Rei, octubre de 2016.

mecanismes de resiliència personals.

Aquest ha estat el principal objectiu que des d'octubre de 2016 fins a novembre de 2017, ha perseguit el projecte: millorar l'eficiència energètica de les llars de persones en risc d'exclusió social, amb la finalitat que aquesta acció els fes reduir el cost de les seves factures i, per tant, la seva dependència econòmica de les ajudes de l'administració o d'entitats socials.

La metodologia utilitzada s'ha basat en la creació de **Comunitats Autofinançades (CAF)** entre els beneficiaris, de manera que el projecte servís per a solucionar una situació d'urgència a curt termini i també dotés d'una xarxa d'autoajuda i un lloc on estalviar i demanar crèdits per a petites necessitats o emergències estable per als participants. La creació de **CAF** ha estat especialment rellevant per a persones novingudes de països empobrits degut a la seva manca de xarxa de relacions, la situació de precarietat econòmica amb la qual vivien i la impossibilitat d'accedir a crèdit bancari.

Les **CAF** són una metodologia d'apoderament comunitari que incrementa la resiliència de les comunitats, dotant als seus membres d'eines com educació financera pràctica, estímul de l'estalvi, una xarxa social de confiança i ajuda mútua, lideratge, responsabilitat... Aquestes eines, sumades a les de la pròpia **CAF** (un fons comú gestionat pels propis membres de la **CAF** i del que poden prendre

préstecs per a petites necessitats i emergències), fa que els seus membres siguin capaços de resoldre per si mateixos i mitjançant l'ajuda mútua de la **CAF** molts dels seus problemes i necessitats diàries, en una manera horitzontal i autosuficient que dignifica les persones i les ajuda a independitzar-se de serveis socials i institucions amb els quals sovint mantenen una relació de dependència crònica.

El projecte **CAF-Acció**, coordinat per les entitats **ACAF** i **Ecoserveis** es va articular a través d'accions informatives, d'aprenentatges-servei i d'acompanyament, a associacions

FOTO: grup de voluntaris de "Pásame otro ladrillo" durant una de les intervencions a Sant Pere Pescador, octubre de 2017.'

d'immigrants, persones usuàries d'entitats socials i serveis socials, i a les usuàries del programa de microcrèdits per dones de la Fundació Servei Solidari a Barcelona. Com a resultat, el projecte ha concretat accions a Barcelona, L'Hospitalet del Llobregat, Lleida, Salt, Celrà, El Vendrell, Arbúcies, Sant Pere Pescador i Pareds del Vallès aconseguint arribar fins a 148 beneficiaris

d'intervencions a les llars i 570 beneficiaris directes.

Els col·lectius on s'han dirigit les accions del projecte representaven perfils amb problemàtiques afins i per tant susceptibles de conformar-se en una CAF, a més de comptar amb el suport de tècnics socials de les administracions locals, que van permetre provar processos, recollir informació i contactar amb els líders comunitaris, fet essencial per a fer viable i replicable el projecte.

El projecte també ha comptat amb la participació del col·lectiu "Pásame otro ladrillo" que s'ha encarregat de dur a terme intervencions de mig cost en ó usuaris que el projecte havia detectat que requerien una intervenció en l'habitatge més profunda. Per a fer-ho s'ha comptat amb voluntaris de "Pásame otro ladrillo" i amb els propis afectats, els quals s'han

implicat directament en les tasques de rehabilitació de casa seva. Aquestes intervencions han tingut un pressupost de fins a 600 €

La col·laboració entre les entitats impulsores del projecte s'ha fonamentat en la creença que és la pròpia confiança i el suport mutu entre un grup de persones amb qui es comparteixen condicions, necessitats i pors, la principal eina per a recuperar qualitat de vida i, en aquest cas, la dignitat a la llar. Lluny de pretendre assumir intervencions tant costoses com assistencialistes, el projecte ha prioritzat el coneixement, la capacitació i la interacció entre les usuàries.

Per a més

informació: <http://www.cafaccio.cat>

Vídeo CAF-ACCIÓ: ajuda mútua contra la pobresa energètica: <http://bit.ly/2xlslQE>

Ecoserveis i la pobresa energètica

L'Associació Ecoserveis és una entitat sense ànim de lucre fundada el 1992 amb l'objectiu de promoure les tecnologies renovables, implementar mesures per evitar el malbaratament energètic i garantir el dret i l'accés a l'energia a un preu just. Les accions que desenvolupa l'associació se centren a formar agents tècnics i socials, buscar solucions per a professionals i administracions i intervenir en llars en situació de vulnerabilitat energètica per assegurar un ús conscient i transformador de l'energia.

Per a fer-ho, compten amb el rigor de ser experts en l'àmbit energètic i el compromís social per ser professionals amb recorregut dins del tercer sector i una aposta decidida per l'apoderament individual i col·lectiu en energia a través de la innovació i la transformació social. Entre els serveis que ofereixen trobem xerrades i tallers, l'assessorament a professionals socials sobre pobresa energètica, la dinamització de xarxes de voluntaris, l'acompanyament en la gestió energètica de veïns i d'organitzacions, la creació de recursos educatius i de campanyes de comunicació, el disseny de plans estratègics i de models de finançament, la tutoria de màsters i postgraus i la participació en projectes experimentals d'implantació de tecnologies renovables.

ACAF i les Comunitats Autofinançades

L'Associació de Comunitats Autofinançades, ACAF, va néixer a Catalunya l'any 2004 per iniciativa de Jean Claude Rodríguez-Ferrera, per tal de promoure la creació de comunitats autofinançades (CAF) a Catalunya i a la resta del món.

La prioritat principal d'ACAF és expandir aquesta metodologia provada i eficaç per tot arreu d'Espanya i a d'altres països d'Europa i el món, a més de difondre'n l'existència, promoure els seus valors i advocar per la inclusió financera de les persones en risc d'exclusió a través del seu apoderament. A hores d'ara ACAF ha estat implicat en l'expansió del model a nou ciutats diferents d'Espanya, així com a Portugal, Itàlia, Holanda, Hongria, Bèlgica, Haití, Indonèsia, República Dominicana, Senegal i Angola, entre d'altres.

És per tot això, i per la seva elevadíssima ràtio eficiència / cost, que les CAF van guanyar el 2009 el premi atorgat per l'European Microfinance Network a les Millors Pràctiques en Microfinances a Europa, quedant finalista el 2014; i que grans ONG fan servir metodologies similars amb bons resultats en milions de beneficiaris en països com Àfrica.

Actualment ACAF està treballant en col·laboració amb l'associació Turca Carma un projecte de creació de CAFs amb els refugiats sirians de Turquia, finançat pel EBRD (European Bank for Reconstruction and Development).

El projecte Microcrèdits de la Fundació Servei Solidari

L'objectiu principal del programa és la integració al mercat laboral de dones immigrants a través d'un projecte propi d'autoocupació.

Per aconseguir-ho, s'estableix un itinerari que s'ajusta a les capacitats i objectius de cadascuna. Prèviament, per dissenyar aquests itineraris personals es realitza un diagnòstic de les competències individuals, a través d'entrevistes en què s'identifiquen els objectius que tenen aquestes persones a curt i llarg termini. Amb tota aquesta informació, el tècnic i la sol·licitant defineixen un pla individual d'accions i tutories que la nova emprenedora es compromet a complir. Des de la Fundació, s'acompanya a les dones emprenedores i se'ls dóna suport durant tot el procés d'implementació.

El programa concedeix petits microcrèdits renovables i progressius, que estimulen el compliment d'aquest itinerari i aporten confiança a les dones, amb un nivell de risc baix.

A més del treball individual, el programa aposta per la creació de grups com espai de suport entre les mateixes dones. D'aquesta manera, s'afavoreix que comparteixin el que han après i les seves habilitats amb la resta, garantint un retorn al programa.